

Hebreeën 3:7-19

Voordat we bezig gaan met de bespreking van dit Bijbelgedeelte wil ik heel kort even terugkijken naar de vorige hoofdstukken. De schrijver van de brief richt zich op Joodse lezers die vanwege de verdrukking door hun volksgenoten geneigd zijn weer terug te keren naar het leven onder de wet en de Here Jezus los te laten. Daarom benadrukt de brief in het begin dat het spreken in Zijn Zoon volkomen en volmaakt is, in tegenstelling tot Gods spreken door de profeten van het Oude Testament. Vervolgens maakt de schrijver duidelijk dat de Jezus de Zoon groter is dan de engelen, hoewel Hij tijdens Zijn aardse leven Zich onder de engelen heeft gesteld. Vorige keer hebben we stilgestaan bij Mozes. Mozes is de middelaar van het Oude Verbond, Jezus is de Middelaar van het Nieuwe Verbond. In het begin van hoofdstuk 3 benadrukt de schrijver dat Jezus meer is dan Mozes.

Onze tekstgedeelte van vandaag begint dan met het woord 'daarom'. Dat wil zeggen, daarom, omdat Jezus meer is dan de engelen en meer is dan Mozes. Daarom mogen de lezers hun harten niet verharden. Dat woordje 'daarom' verwijst dus naar het voorgaande. Vervolgens gaat de schrijver van de brief een gedeelte van Psalm 95 citeren. Wat opvalt is dat hij dan zegt 'gelijk de heilige Geest zegt'. Dat laat iets zien van de manier waarop deze schrijver de bijbel ziet. Hij beschouwt de bijbel als door de Heilige Geest geïnspireerd. David is weliswaar de auteur van Psalm 95, maar de schrijver herkent hierin het spreken van de Heilige Geest. Dit is niet onbelangrijk. Als wij dus in de kerk spreken over de bijbel als Woord van God, dan is dat niet omdat wij dat verzonnen hebben, maar omdat de bijbel zelf claimt woord van God te zijn. Ook de apostelen hebben de woorden van het Oude Testament toegekend aan de Heilige Geest. In Hand. 4:25 bijvoorbeeld wordt op dezelfde manier door de eerste gemeente gezegd als zij een psalm citeren dat de Heilige Geest sprak bij monde van David. En Petrus schrijft later in zijn brief dat de profetie niet is voortgekomen uit de wil van een mens maar omdat mensen door de Heilige Geest gedreven van Godswege hebben gesproken (2 Petr.1:20). En Paulus schrijft aan zijn knecht Timotheus dat elke schrifttekst door God is ingegeven (2 Tim.3:16), letterlijk staat er 'ingeblazen'. Jezus en de apostelen zijn eensgezind in hun opvatting over de bijbel als woord van God, voor ons dus alle reden om ook zo over de bijbel te spreken.

Ik zei net al dat de schrijver een gedeelte citeert uit Psalm 95. Als je de psalm er bij pakt dan zie je een opvallend verschil. In Psalm 95 staat 'verhardt uw hart niet zoals bij Meriba,

gelijk ten dage van Massa', maar de Hebreeënbrief zegt 'verhardt uw harten niet, zoals bij de verbittering, ten dage van de verzoeking'.

Ik heb al eens eerder gezegd dat er in de tijd van de apostelen veel gebruik werd gemaakt van de Griekse vertaling van het Oude Testament, de Septuaginta. Deze Griekse vertaling heeft de Hebreeuwse woorden Massa en Miriba vertaalt met 'verbittering en verzoeking'. Vandaar dat we deze woorden hier in Hebreeën weer terugzien in het citaat uit Psalm 95. Die gebeurtenissen bij Massa en Miriba staan beschreven in Exodus 17. Het volk mopperde tegen Mozes omdat er geen water was. "Waarom heb je ons uit Egypte gevoerd, om ons hier van dorst te laten omkomen? Waren we maar in Egypte gebleven." Dit mopperen van het volk wordt als voorbeeld gebruikt voor de Joodse lezers van de Hebreeënbrief. Zoals het volk in de woestijn terug verlangde naar de slavernij in Egypte, zo verlangen de lezers van de brief weer terug naar het leven onder de wet. De Israëlieten in de woestijn hadden de wonderen meegemaakt, de 10 plagen waarmee de bevrijding uit de slavernij werd bewerkstelligd. De doortocht door de Rode Zee waarmee God definitief met Farao en zijn leger afrekende. Hemels brood elke dag en toch wilden ze terug naar de slavernij alsof er helemaal geen bevrijding heeft plaatsgevonden. Op dezelfde manier lopen de lezers van de brief nu het gevaar terug te keren naar het leven onder de wet. Alsof er helemaal geen bevrijding heeft plaats gevonden. Alsof Jezus niet is gekomen om eens en voor altijd af te rekenen met de zonde van de mens, alsof Jezus niet is gekomen om een einde te maken aan de heerschappij van satan, alsof Jezus niet is gekomen om de dood te overwinnen. Wil je terug naar voor die tijd? Wil je dat echt?

Uiteindelijk heeft het gemopper van Israel in de woestijn er toe geleid dat niemand van hen het Beloofde Land heeft mogen zien, behalve Jozua en Kaleb. Veertig jaar lang hebben ze door de woestijn gezworven. Ze mochten niet tot Gods rust ingaan (11). Het thema rust komt in de bijbel veel voor. Het heeft alles te maken met de rust die er door de Messias zal komen. Straks als de nieuwe aarde onder de nieuwe hemel er is zal deze rust er ten volle zijn. Maar in de bijbel zien we ook vaak dat er met andere gebeurtenissen vooruit wordt gewezen naar deze rust. En zo is de bevrijding uit de slavernij uit Egypte en het komen in het beloofde land een vooruitwijzing op deze gebeurtenis. Maar ook later als Israel terugkeert uit de ballingschap wordt dat aangeduid als ingaan in de rust. Een prachtig voorbeeld van deze rust is het sabbatsgebod. God heeft Israel de sabbat gegeven om de rust te vieren. In Egypte heeft Israel slavendienst moeten verrichten. Zeven dagen per week, jaar in jaar uit, vierhonderd jaar lang. En dan geeft God de sabbat. Je hoeft niet altijd te ploeteren, je mag tot rust komen. En behalve deze ene dag in de week, werd er ook

ieder zevende jaar een sabbatsjaar gevierd en ieder zevende sabbatsjaar was een Jubeljaar. Slaven werden vrijgelaten, verpachte stukken grond werden teruggegeven aan de oorspronkelijke eigenaars. Ieder mochten genieten van de rust en de vrijheid die God geeft. Zo is de sabbat bedoeld. De Farizeeën in de tijd van Jezus hebben er echter een dag met geboden en verboden van gemaakt. En daarom hebben ze moeite als hij een zieke geneest op de sabbat. Maar Jezus maakt duidelijk dat bevrijding van ziekte precies weergeeft hoe de sabbat is bedoeld. De sabbat is gegeven om je bevrijding te vieren en tot rust te komen.

Nu zeg ik niet dat de zondag in de plaats van de sabbat is gekomen, maar ik denk wel dat dit principe ook van toepassing is op onze zondag: je bevrijding vieren en tot rust komen. De Here God heeft dat patroon al bij de schepping ingevoerd. Zes dagen werken één dag rusten. En wat zal God genoten hebben op die rustdag. Ook de Here Jezus roept ons op om te rusten. Kom tot Mij als je vermoeid en belast bent, Ik geef je rust. Mijn juk is zacht en mijn last is licht. Hiermee verwijst Hij in de eerste plaats naar de Farizeeën die het volk een zware last en een zwaar juk oplegden. Maar we mogen dit ook op onszelf toepassen. Als de lasten van het leven zwaar zijn, of als we gebukt gaan onder zonden en ziekten. Dan mogen we weten dat de Here Jezus ons nu al, zelfs onder deze omstandigheden rust wil geven. En ook die rust, die Hij ons nu geeft, wijst vooruit naar de nieuwe aarde.

De bevrijde Israëlieten die stierven in de woestijn worden ons hier ten voorbeeld gegeven. Ziet toe, dat niemand vanwege een ongeloofig hart zal afvallen van de levende God. Een prachtige tekst om over te discussiëren. Kan iemand dan weer afvallen van z'n geloof? Ik weet heel wat teksten te noemen die het tegendeel beweren. Maar er zijn ook teksten die lijken te zeggen dat het wel kan. En dat zijn altijd teksten die ons waarschuwen voor de ernst van de zonde. En zo moeten we deze tekst ook maar lezen. We mogen zeker zijn van het eeuwige leven. Door genade zijn we behouden, nu al. Maar als we denken dat we maar raak kunnen leven, zodat die genade elke dag groter wordt, dan hebben we het niet begrepen. Dan spoort de schrijver van de Hebreeënbrief ons aan om elkaar te vermanen opdat niemand zich verharde. Want we hebben deel gekregen aan Christus, dat zeker. Maar laten we dan ook die zekerheid tot het einde vasthouden!

Amen